

УДОСКОНАЛЕННЯ СИСТЕМИ ОБЛІКУ ВИТРАТ НА ПІДПРИЄМСТВАХ ІЗ ВИРОБНИЦТВА СТІНОВИХ МАТЕРІАЛІВ

доц. Лук'яничіна О.А., студент Прасок П.В.

Ефективність управління витратами є одним з вирішальних факторів успішності функціонування підприємств в умовах ринкової економіки. Лише за умови формування на підприємстві адекватної системи обліку досягається ефективне використання матеріальних, трудових та фінансових ресурсів підприємства, а також формується інформаційна база для здійснення економічного аналізу та розробки стратегії й тактики подальшого розвитку підприємства.

Теоретичні аспекти обліку витрат досліджували зарубіжні та вітчизняні вчені, зокрема Ф.Ф. Бутинець, Б.І. Валуєв, В.А. Дерій, З.В. Задорожний, М.С. Пушкар, В.В. Сопко, М.Г. Чумаченко А. Апчерч, В.Б. Івашкевич, К. Друрі, Т.П. Карпова, В.В. Палій, В.Ф. Палій, Ж. Рішар.

На підприємствах із виробництва стінових матеріалів облік витрат в основному здійснюється за допомогою нормативного методу. Характерним для нього є те, що облік поточних витрат організується таким чином, що виділяються витрати за нормами і відхилення від них. Умовою використання нормативного методу обліку витрат і калькулювання собівартості продукції є наявність відповідної нормативно-правової бази – комплексу нормативів, кошторисів, норм, які використовуються для планування, організації і контролю виробничого процесу.

Оскільки галузь виробництва стінових матеріалів відноситься до галузі з масовим типом виробництва, складання кошторисів не є трудоемним завданням. Але нормативний метод не дає необхідної інформації про прибутковість або збитковість виробництва в залежності від його обсягу, дані про вартість продукції отримуємо лише через значний проміжок часу.

Для підвищення ефективності системи обліку витрат на підприємствах із виробництва стінових матеріалів необхідно:

1. Крім нормативного методу обліку, необхідно організувати облік витрат по місцям їх виникнення, які повинні співпадати з центрами

відповідальності за витрати. Організація такого обліку на підприємстві дасть можливість контролювати формування витрат і встановлювати відповідальність за їх доцільність.

2. Всі витрати підприємства необхідно класифікувати на постійні і змінні.

3. Всі витрати підприємства необхідно нормувати. Змінні витрати за нормами і відхиленнями від них враховуються в розрізі причин, винуватців і місць виникнення, постійні витрати враховуються за центрами виникнення, за нормами (кошторисами) і відхиленнями від кошторисів в розрізі місць виникнення, причин і винуватців.

4. Організація обліку за методом скороченої собівартості дозволить визначити не тільки загальний фінансовий результат, але і величину маржинального доходу за період (різниця між виручкою і змінними витратами). При використанні багатоступеневого обліку покриття постійних видатків, постійні витрати розділяються та розподіляються між окремими носіями витрат, групами продуктів, місцями виникнення витрат, що дозволяє дізнатися вклад конкретного продукту, груп продуктів або місць виникнення витрат в покритті постійних витрат і в прибуток.

5 У випадку організації обліку витрат по місцям їх виникнення зникає поняття непрямі видатки, накладні витрати місць виникнення стають прямими по відношенню до місця виникнення цих витрат. Цей елемент обліку витрат дозволяє калькулювати собівартість носіїв витрат тільки за змінними витратами, постійні витрати не розподіляються між носіями витрат.

Отже використання нормативного методу в поєднанні з розрахунком неповної собівартості дозволить:

- отримувати інформацію про прибутковість або збитковість виробництва у розрізі структурних підрозділів;
- витрати котрі можна усунути (несприятливі відхилення) котрі знижують прибуток підприємства;
- прогнозувати поведінку собівартості в залежності від факторів обсягу або потужності;
- здійснити оперативний контроль за видатками і якістю виконання робіт;
- сформувати інформаційну базу для прийняття управлінських рішень.